

FELT-TUR: Etter foredraget ble det tid til en rask befaring på funnstedet. – Endel av de fremmøtte kjenner til det som skjedde da drakten ble funnet. Det er svært interessant å få kunnskap om dette, sa Lars Erik Narmo - her på vei til funnstedet. (Foto: Alf Ragnar Olsen)

Skjoldedrakten 400 år eldre enn antatt!

Helt unik i norsk og skandinavisk sammenheng!

Ved Vikingmuseet på Borg har man drevet forskning og rekonstruksjon av Skjoldedrakten. Arbeidet pågår fortsatt - men arkeolog Lars Erik Narmo hadde mye nytt med seg i foredraget «Skjoldedrakten vender tilbake».

Alf Ragnar Olsen
alf.ragnar@andoyposten.no

Omlag sytti interesserte andværingar fra hele kommunen hadde benket seg i Skjoldedrikke for å høre siste nytt om det unike funnet - som ble gjort på 30-tallet under torving.

Konservator Kjersti Åshagen i Museum Nord ønsket de fremmøtte velkommen på vegne av Historielaget og museet - som i fellesskap stod bak arrangementet.

Funnstedet like nord for kirka, på neset her nede, så vi tenkte denne gamle frikirka var et naturlig sted å holde foredraget, sa Åshagen - som introduserte foredragsholderen.

Arkeolog Lars Erik Narmo fortalte at bakgrunnen for det arbeidet som pågår rundt Skjoldedrakten - er en mastergradsoppgave Dan Halvard Løvli er i ferd med å avslutte.

Etter forslag fra oss har han skrevet mastergradsoppgave om

Skjoldedrakten, som jo er unik i nasjonal og skandinavisk sammenheng. Han var dessverre forhindret fra å komme hit i dag, derfor holder jeg foredraget. I arbeidet med å rekonstruere drakten har vår tekstilspecialist Karin Sliper vært sentral. Influensa gjør at heller ikke hun kunne komme - så jeg får snakke om det vi har funnet på egenhånd.

Guttorm Gjessings artikkel fra 1938 er det man hovedsakelig har å forholde seg til når det gjelder publisert materiale om drakten. Siden funnet, har drakten ligget nedpakket siden Gjessings artikkel ble skrevet. Den ligger i Bergen, men det jobbes med å få den flyttet til Tromsø Museum.

Det er kommet frem mye nytt under rekonstruksjonen. Gjessing gjorde endel bastante konklusjoner, som vi har funnet grunn til å stille spørsmålsteget ved, etter hvert som vi har jobbet med drakten og rekonstruksjonen av den.

Liket ble funnet på bjerkepæler, svøpt i never - oppå et reinskinn. Det bærer tydelige preg av samisk gravskikk. Det er ingenting som tyder på at det skal ha skjedd noen avstraffelse - slik Gjessing tyder på. Alt peker på at det har funnet sted en vanlig begravelse. Hvem begravde sine døde utenfor kirkegårder - jo, samene.

Gjessing påpeker at drakten er noe skjev i snittet, og konkluderer med at dette må ha vært en pukkelrygget, fattig person. Men skjevhetene i snittet vises ikke når den iføres en normal person. Tvert i mot, den henger

fint. At dette skal ha vært en fattig person, er det heller ingenting som tyder på. Drakten er nemlig rikt dekorert, med pyntebånd og sølvknapper eller -kuler.

Den stående kraven gjør Gjessing et stort nummer av. Han daterer den til 1400-1500-tallet på bakgrunn av dette. Men dette er noe romerne brukte, og som også er kjent fra orkneyene på 600-tallet, påpekte Narmo.

Pyntebåndene er trolig vevd på brikke-vev. Det tyder også på at drakten har samisk opphav. Narmo syntes sin forgjenger Gjessing hadde vært vel bombastisk i sine konklusjoner.

Kan det ha vært mindre klare skiller mellom det norrønne og den samiske kulturen i våre trakter så langt tilbake i tid? spurte Anna Folden.

Ja, jeg tror du helt klart er inne på noe der. Her er det tegn som peker i begge retninger, istemte Narmo.

Gjessing mente at samene ikke brukte sokker, og mente dette utelukket samisk opphav. Men fottøyet minner mest om skaller, og da utelukker ikke dette samisk opphav, påpekte han.

Narmo slo fast at drakten er enda mer unik enn det man tidligere har antatt.

Vera Hügel fikk dessverre ikke tilgang til primærmaterialet. Men skjelettet er blitt datert til å være fra mellom år 1.000 og år 1.210. Det har man funnet ved hjelp av C14-metoden. Helhetlige vurderinger tilsier at drakten er fra midten av 1000-tallet - ergo er den omlag 400 år eldre enn man tidligere har antatt, sa Narmo - til applaus i Skjoldedramm-kirka.

Etter det to og en halv timer lange foredraget - satte tilhørere og fagfolk turen ut i terrenget - til funnstedet et par hundre meter øst for kirka.

INTERESSANT: Nærmere sytti tilhørere fulgte med på det arkeolog Lars Erik Narmo presenterte av nye vurderinger rundt Skjoldedramm-draktens betydning og alder. (Foto: Alf Ragnar Olsen)

Anders hjørne

Full tannlegedekning, men det er Nordnorsk mottaksdrift som trekker UDI for retten...

Været

Varsel for perioden 28. september til og med 5. oktober. Nordland torsdag; For det meste nordvestlig bris, periodevis frisk bris utsatte steder. Regn- og sludbyger, snøbyger i høyden. Fortsatt kaldt. Nord-Norge fredag til og med mandag; For det meste bris mellom vest og nord. Perioder med byger, som snø i høyden. Lite nedbør i indre og østlige strøk, og etter hvert lettere også på kysten. Gradvis litt kaldere.

Tirsdag er det soloppgang 07.02 og solnedgang 18.27. Onsdag er det soloppgang 07.06 og solnedgang 18.22.

Flo og fjære

Tirsdag er det lavvann 04.30 og 16.43 og høyvann 10.48 og 22.53. Onsdag er det lavvann 05.22 og 17.33 og høyvann 11.35 og 22.39.

Hurtigruta

Tirsdag er «Finnmarken» nordgående og «Lofoten» sørgående. Onsdag er «Polarlys nordgående og «Midnatsol» sørgående.

Kalenderen

Tirsdag har Mikael, Mikal og Mikkal navnedag. Onsdag har Helga, Helge og Hege navnedag. 29. september er Mikkjelsmesse, til minne om erkeengelen Michael. St. Michael står som årets vokter, og denne dagen markerer slutten på høsten. Alle tjenerne hadde fri denne dagen.

for 10 år siden

Et mannskapsmedlem på den russisk tråleren «Odosero» falt over bord i Andfjorden onsdag. Store styrker ble satt inn i leteaksjonen - både på hav og i lufta. Da Andøyposten gikk i trykken var mannen fortsatt savnet, og sjansene for å finne russeren i live minsker raskt. Det er sikkert mange som kan fortelle gode historier om kjæledyrene sine. Men Eivind Lutnes fra Andenes har hatt en spesiell opplevelse med tuppuddelen Carmenita. Hundens oppførsel gjorde nemlig at Lutnes oppdaget at et av bildene sakte men sikkert ble tomt for luft.

og for 25 år siden

Lite er avklart foreløpig, med utredningen av saken fortsetter, sier Malvin Nilsen om arbeidet med å etablere hurtigbå-forbindelse mellom Harstad og Andenes.